

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

20 décembre 2012

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE (*)

Réforme de l'État

Documents précédents:

Doc 53 **2586/ (2012/2013):**
001: Liste des notes de politique générale.
002 à 008: Notes de politique générale.

(*) Conformément à l'article 111 du Règlement.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

20 december 2012

ALGEMENE BELEIDSNOTA (*)

Staatshervorming

Voorgaande documenten:

Doc 53 **2586/ (2012/2013):**
001: Lijst van beleidsnota's.
002 tot 008: Beleidsnota's.

(*) Overeenkomstig artikel 111 van het Reglement.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Démocratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
LDD	:	Lijst Dedecker
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie
Abréviations dans la numérotation des publications:		
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN: Plenum
COM:	Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
Afkortingen bij de nummering van de publicaties:		
DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum	PLEN: Plenum
COM:	Commissievergadering	COM: Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be	Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be

Poursuite de l'exécution de l'Accord Institutionnel pour la sixième Réforme de l'État

Dans notre note de politique générale pour 2012, l'accord institutionnel pour la Sixième Réforme de l'État avait été repris intégralement (voir Doc. Parl. Chambre, 2011-2012, n°1964/016). En 2013, le travail relatif à cette réforme sera poursuivi dans le cadre du Comité de mise en œuvre des Réformes Institutionnelles qui réunit les représentants des huit partis qui ont conclu cet accord. Les propositions nécessaires pour la révision de la Constitution, des lois spéciales et des lois ordinaires seront donc soumises au Parlement en 2013.

Les textes juridiques en la matière sont une condition nécessaire mais pas suffisante pour l'exécution pratique de l'accord institutionnel. Aussi bien pour les Régions et les Communautés que pour l'État fédéral la concrétisation de cette réforme aura des conséquences considérable en termes de moyens humains et logistiques. A cet égard, une concertation sera organisée avec les entités fédérées en ce qui concerne l'implémentation concrète de la réforme de l'État.

En 2012, une partie de l'Accord Institutionnel pour la Sixième Réforme de l'État a bien évidemment déjà été mise en œuvre.

Le 22 août 2012, sont parues au *Moniteur belge* les révisions de la Constitution, et les lois spéciales et ordinaires du 19 juillet 2012, qui, ensemble, exécutent les deux premiers chapitres de l'Accord institutionnel pour la sixième réforme de l'état du 11 octobre 2011.

Il s'agit de:

- la Révision de l'article 63 de la Constitution;
- la Révision de la Constitution. Insertion d'un article 157bis dans la Constitution;
- la Révision de l'article 160 de la Constitution;
- la Révision de la Constitution. Insertion d'un article 168bis dans la Constitution;
- la Loi spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles en ce qui concerne l'élargissement de l'autonomie constitutive de la Communauté française, de la Région wallonne et de la Communauté flamande;

Verderzetting van de uitvoering van het Institutioneel Akkoord voor de Zesde Staatshervorming

In onze beleidsnota voor 2012 werd het Institutioneel Akkoord voor de Zesde Staatshervorming integraal heromen (zie Parl. St. Kamer, 2011-2012, nr. 1964/016). In 2013 wordt het werk met betrekking tot deze hervorming voortgezet in het kader van het Uitvoeringscomité voor de Institutionele Hervormingen dat bestaat uit de vertegenwoordigers van de acht partijen die dit akkoord hebben gesloten. De noodzakelijke voorstellen tot herziening van de Grondwet, van de bijzondere wetten en van de gewone wetten zullen dus in 2013 aan het Parlement worden voorgelegd.

De juridische teksten ter zake zijn dan wel een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde voor de praktische uitvoering van het institutioneel akkoord. Zowel voor de Gewesten en de Gemeenschappen als voor de Federale Staat zal de concretisering van deze hervorming ingrijpende gevolgen hebben voor de menselijke en logistieke middelen. In dat opzicht zal er overleg worden georganiseerd met de deelstaten over de concrete implementatie van de staatshervorming.

In 2012 werd uiteraard reeds een deel van het Institutioneel Akkoord voor de Zesde Staatshervorming uitgevoerd.

Op 22 augustus 2012 verschenen in het *Belgisch Staatsblad* de herzieningen van de Grondwet, en de bijzondere wetten en de gewone wetten van 19 juli 2012 die allemaal uitvoering geven aan de eerste twee hoofdstukken van het Institutioneel Akkoord voor de zesde staatshervorming van 11 oktober 2011.

Het gaat om:

- de Herziening van artikel 63 van de Grondwet;
- de Herziening van de Grondwet. Invoeging van een artikel 157bis in de Grondwet;
- de Herziening van artikel 160 van de Grondwet;
- de Herziening van de Grondwet. Invoeging van een artikel 168bis in de Grondwet;
- de Bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen betreffende de uitbreiding van de constitutieve autonomie van de Vlaamse Gemeenschap, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap;

- la Loi spéciale modifiant l'article 16bis de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et l'article 5bis de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises;
- la Loi spéciale complétant l'article 92bis de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, en ce qui concerne la communauté métropolitaine de Bruxelles;
- la Loi spéciale portant modification de la loi du 9 août 1988 portant modification de la loi communale, de la loi électorale communale, de la loi organique des centres publics d'aide sociale, de la loi provinciale, du Code électoral, de la loi organique des élections provinciales et de la loi organisant l'élection simultanée pour les chambres législatives et les conseils provinciaux (dite "de pacification communautaire") et de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, concernant la nomination des bourgmestres des communes périphériques;
- la Loi spéciale portant un juste financement des Institutions bruxelloises;
- la Loi spéciale modifiant la législation électorale en vue de renforcer la démocratie et la crédibilité du politique;
- la Loi modifiant la législation électorale en vue de renforcer la démocratie et la crédibilité du politique;
- la Loi portant modification de la loi du 10 août 2001 créant un Fonds de financement du rôle international et de la fonction de capitale de Bruxelles et modifiant la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires, et de la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires;
- la Loi portant modification du Code électoral, en ce qui concerne le vote des Belges à l'étranger;
- la Loi portant diverses modifications du Code électoral, des lois coordonnées du 18 juillet 1966 sur l'emploi des langues en matière administrative, de la loi du 3 juillet 1971 relative à la répartition des membres des Chambres législatives en groupes linguistiques et portant diverses dispositions relatives aux conseils culturels pour la communauté culturelle française et pour la communauté culturelle néerlandaise et de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen;
- de Bijzondere wet houdende wijziging van artikel 16bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en van artikel 5bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen;
- de Bijzondere wet tot aanvulling van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, wat de hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel betreft;
- de Bijzondere wet houdende wijziging van de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen (de zogenaamde "pacificatiewet") en van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, wat de benoeming van de burgemeesters van de randgemeenten betreft;
- de Bijzondere wet houdende een correcte financiering van de Brusselse Instellingen;
- de Bijzondere wet tot wijziging van de kieswetgeving met het oog op de versterking van de democratie en de politieke geloofwaardigheid;
- de Wet tot wijziging van de kieswetgeving met het oog op de versterking van de democratie en de politieke geloofwaardigheid;
- de Wet houdende wijziging van de wet van 10 augustus 2001 tot oprichting van een Fonds ter financiering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen, en van de organieke wet van 27 december 1990 tot oprichting van begrotingsfondsen;
- de Wet tot wijziging van het Kieswetboek, wat betreft het stemrecht van de Belgen in het buitenland;
- de Wet houdende verscheidene wijzigingen van het Kieswetboek, van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, van de wet van 3 juli 1971 tot indeling van de leden van de Wetgevende Kamers in taalgroepen en houdende diverse bepalingen betreffende de cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap en van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement;

— la Loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, en ce qui concerne l'examen des litiges par l'assemblée générale de la section du contentieux administratif, à la demande de personnes établies dans les communes périphériques;

— la Loi portant réforme de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles;

— la Loi modifiant la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police et la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux à la suite de la réforme de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles.

Les propositions de révision de la Constitution, propositions de loi spéciale et propositions de loi suivantes ont déjà été déposées. Il s'agit de la réforme du Sénat, de l'interdiction de modifier la législation concernant les élections moins d'un an avant les élections, de l'organisation des élections, de l'autonomie constitutive et des décrets conjoints.

5-1720 Proposition de révision de l'article 43 de la Constitution 19/7/2012

5-1721 Proposition de révision de l'article 44 de la Constitution 19/7/2012

5-1722 Proposition de révision de l'article 46 de la Constitution 19/7/2012

5-1723 Proposition de révision de l'article 64 de la Constitution 19/7/2012

5-1724 Proposition de révision de l'article 67 de la Constitution 19/7/2012

5-1725 Proposition de révision de l'article 68 de la Constitution 19/7/2012

5-1726 Proposition de révision de l'article 69 de la Constitution 19/7/2012

5-1727 Proposition de révision de l'article 70 de la Constitution 19/7/2012

5-1728 Proposition de révision de l'article 71 de la Constitution 19/7/2012

5-1729 Proposition de révision de l'article 72 de la Constitution 19/7/2012

5-1730 Proposition de révision de l'article 119 de la Constitution 19/7/2012

— de Wet tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, wat de behandeling van geschillen betreft door de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak, op vraag van personen gevestigd in de randgemeenten;

— de Wet betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel;

— de Wet tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus ten gevolge van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

De volgende voorstellen tot herziening van de Grondwet, voorstellen van bijzondere wet en wetsvoorstellen werden reeds ingediend. Deze betreffen de hervorming van de Senaat, het verbod om de kieswetgeving minder dan een jaar voor de verkiezingen te wijzigen, de organisatie van de verkiezingen, de constitutieve autonomie en de gezamenlijke decreten.

5-1720 Voorstel tot herziening van artikel 43 van de Grondwet 19/7/2012

5-1721 Voorstel tot herziening van artikel 44 van de Grondwet 19/7/2012

5-1722 Voorstel tot herziening van artikel 46 van de Grondwet 19/7/2012

5-1723 Voorstel tot herziening van artikel 64 van de Grondwet 19/7/2012

5-1724 Voorstel tot herziening van artikel 67 van de Grondwet 19/7/2012

5-1725 Voorstel tot herziening van artikel 68 van de Grondwet 19/7/2012

5-1726 Voorstel tot herziening van artikel 69 van de Grondwet 19/7/2012

5-1727 Voorstel tot herziening van artikel 70 van de Grondwet 19/7/2012

5-1728 Voorstel tot herziening van artikel 71 van de Grondwet 19/7/2012

5-1729 Voorstel tot herziening van artikel 72 van de Grondwet 19/7/2012

5-1730 Voorstel tot herziening van artikel 119 van de Grondwet 19/7/2012

5-1731	Proposition de révision de l'article 56 de la Constitution 19/7/2012	5-1731	Voorstel tot herziening van artikel 56 van de Grondwet 19/7/2012
5-1732	Proposition de révision de l'article 57 de la Constitution 19/7/2012	5-1732	Voorstel tot herziening van artikel 57 van de Grondwet 19/7/2012
5-1733	Proposition de révision de l'article 100 de la Constitution 19/7/2012	5-1733	Voorstel tot herziening van artikel 100 van de Grondwet 19/7/2012
5-1734	Proposition de révision de l'article 74 de la Constitution 19/7/2012	5-1734	Voorstel tot herziening van artikel 74 van de Grondwet 19/7/2012
5-1735	Proposition de révision de l'article 77 de la Constitution 19/7/2012	5-1735	Voorstel tot herziening van artikel 77 van de Grondwet 19/7/2012
5-1736	Proposition de révision de l'article 78 de la Constitution 19/7/2012	5-1736	Voorstel tot herziening van artikel 78 van de Grondwet 19/7/2012
5-1737	Proposition de révision de l'article 75 de la Constitution 19/7/2012	5-1737	Voorstel tot herziening van artikel 75 van de Grondwet 19/7/2012
5-1738	Proposition de révision de l'article 76 de la Constitution 19/7/2012	5-1738	Voorstel tot herziening van artikel 76 van de Grondwet 19/7/2012
5-1739	Proposition de révision de l'article 79 de la Constitution 19/7/2012	5-1739	Voorstel tot herziening van artikel 79 van de Grondwet 19/7/2012
5-1740	Proposition de révision de l'article 80 de la Constitution 19/7/2012	5-1740	Voorstel tot herziening van artikel 80 van de Grondwet 19/7/2012
5-1741	Proposition de révision de l'article 81 de la Constitution 19/7/2012	5-1741	Voorstel tot herziening van artikel 81 van de Grondwet 19/7/2012
5-1742	Proposition de révision de l'article 82 de la Constitution 19/7/2012	5-1742	Voorstel tot herziening van artikel 82 van de Grondwet 19/7/2012
5-1743	Proposition de révision de l'article 167 de la Constitution 19/7/2012	5-1743	Voorstel tot herziening van artikel 167 van de Grondwet 19/7/2012
5-1744	Proposition de loi modifiant le Code électoral suite à la réforme du Sénat 19/7/2012	5-1744	Wetsvoorstel tot wijziging van het Kieswetboek ten gevolge van de hervorming van de Senaat 19/7/2012
5-1745	Proposition de loi spéciale insérant un article 217quater et un article 217quinquies dans le Code électoral 19/7/2012	5-1745	Voorstel van bijzondere wet tot invoeging van een artikel 217quater en een artikel 217quinquies in het Kieswetboek 19/7/2012
5-1746	Proposition de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, suite à la réforme du Sénat 19/7/2012	5-1746	Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ten gevolge van de hervorming van de Senaat 19/7/2012
5-1747	Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles	5-1747	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 décembre 1983 tot hervorming der instellingen

	pour la Communauté germanophone suite à la réforme du Sénat 19/7/2012	voor de Duitstalige Gemeenschap ten gevolge van de hervorming van de Senaat 19/7/2012
5-1748	Proposition de loi modifiant la loi du 6 août 1931 établissant des incompatibilités et interdictions concernant les ministres, anciens ministres et ministres d'État, ainsi que les membres et anciens membres des Chambres législatives 19/7/2012	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 6 augustus 1931 houdende vaststelling van de onverenigbaarheden en ontzeggingen betreffende de ministers, gewezen ministers en ministers van Staat, alsmede de leden en gewezen leden van de wetgevende kamers 19/7/2012
5-1749	Proposition d'insertion d'un article 39bis dans le Titre III de la Constitution 19/7/2012	Voorstel tot invoeging van een artikel 39bis in Titel III van de Grondwet 19/7/2012
5-1750	Proposition de révision de l'article 65 de la Constitution 19/7/2012	Voorstel tot herziening van artikel 65 van de Grondwet 19/7/2012
5-1751	Proposition de révision de l'article 117 de la Constitution 19/7/2012	Voorstel tot herziening van artikel 117 van de Grondwet 19/7/2012
5-1752	Proposition de révision de l'article 118, § 2, de la Constitution 19/7/2012	Voorstel tot herziening van artikel 118, § 2, van de Grondwet 19/7/2012
5-1753	Proposition de l'article 123, § 2, de la Constitution 19/7/2012	Voorstel tot herziening van artikel 123, § 2, van de Grondwet 19/7/2012
5-1754	Proposition de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, en exécution des articles 118 et 123 de la Constitution 19/7/2012	Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ter uitvoering van de artikelen 118 en 123 van de Grondwet 19/7/2012
5-1755	Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone et la loi du 6 juillet 1990 réglant les modalités de l'élection du Parlement de la Communauté germanophone, en exécution des articles 118 et 123 de la Constitution 19/7/2012	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap en van de wet van 6 juli 1990 tot regeling van de wijze waarop het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap wordt verkozen, ter uitvoering van de artikelen 118 en 123 van de Grondwet 19/7/2012
5-1815	Proposition de loi spéciale modifiant les lois spéciales du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises 24/10/2012	Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wetten van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen 24/10/2012

*Le secrétaire d'État à l'Environnement,
à l'Énergie et à la Mobilité,
adjoint à la ministre de l'Intérieur,
et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles,
adjoint au premier ministre,*

Melchior WATHELET

*De staatssecretaris voor Leefmilieu,
Energie en Mobiliteit,
toegevoegd aan de minister van Binnenlandse
Zaken,
en staatssecretaris voor Staatshervorming,
toegevoegd aan de eerste minister,*

Melchior WATHELET

*Le secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles,
adjoint au premier ministre,
et secrétaire d'État à la Régie des Bâtiments,
adjoint au ministre des Finances
et du Développement durable,
chargé de la Fonction publique,*

Servais VERHERSTRAETEN

*De staatssecretaris voor Staatshervorming,
toegevoegd aan de eerste minister,
en staatssecretaris voor de Regie der Gebouwen,
toegevoegd aan de minister van Financiën
en Duurzame Ontwikkeling,
belast met Ambtenarenzaken,*

Servais VERHERSTRAETEN